

Drogi Rodzicu, Opiekunie!

Z przyjemnością przekazujemy garść porad, na co zwrócić uwagę i jak postępować podczas podróży autobusem miejskim, by przewożone w wózku dziecko było jak najbardziej bezpieczne.

W celu uzyskania odpowiedzi na pytanie, jak ustawić wózek (przodem do kierunku jazdy, bokiem czy tyłem), by zminimalizować u małego pasażera ryzyko i skalę obrażeń w przypadku powstania zdarzenia drogowego, pracownicy Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Poznaniu, naukowcy z Politechniki Poznańskiej oraz strażacy ze Szkoły Aspirantów Państwowej Szkoły Pożarnej w Poznaniu przeprowadzili w pojeździe specjalistyczne badania.

Do testów wykorzystano wózek głęboki i spacerówkę oraz dwa manekiny odpowiadające wagą kilkuletnim dzieciom, do których podłączono czujniki odbierające drgania i przyspieszenie, z jakim porusza się główka malucha podczas nagłego hamowania przy prędkości 30 i 40 km/h.

Naszym natomiast głównym bohaterem pozującym do zdjęć był pożyczony od pewnego dzieciaczka miś. Pluszowy pasażer dzielnie i bez najmniejszego uszczerbku zniósł wszelkie upadki, jakim poddaliśmy go w wózku, chcąc zilustrować to wydanie.

Życzymy wszystkim osobom podróżującym z małymi dziećmi komunikacją miejską dużo rozwagi. Jesteśmy przekonani, że niniejszy poradnik okaże się pomocny w zapewnieniu bezpieczeństwa Państwa drogocennym Skarbom...

PRAWIDŁOWE WSIADANIE I WYSIADANIE Z WÓZKIEM Z AUTOBUSU

Oczekując na przyjazd autobusu ustawiamy się z dzieckiem w miejscu **widocznym** dla kierowcy.

Do pojazdu wózek wprowadzamy środkowymi drzwiami (oznaczonym symbolem wózka dziecięcego, osoby na wózku inwalidzkim).

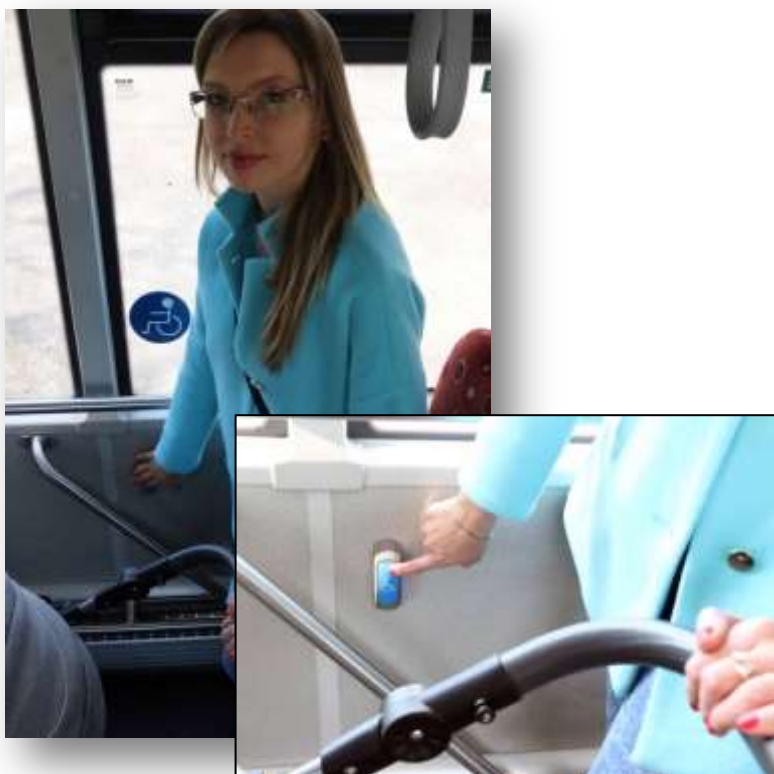
Jeśli naciśniemy znajdujący się przy nich przycisk – kierowca autobusu (niskopodłogowego) otrzyma sygnał o konieczności obniżenia wejścia do pojazdu.

Niezasygnalizowanie lub opóźnione wejście/wyjście do/z autobusu może spowodować przytrzaśnięcie wózka drzwiami.

Wprawdzie pojazd małego pasażera nie ulegnie zniszczeniu, bo drzwi napotkawszy opór automatycznie „odbijają”, jednak towarzyszący temu hałas może wystraszyć maluszka, a śpiącego obudzić, wywołując negatywne z autobusem skojarzenia.

Również zamiar opuszczenia pojazdu warto zasignalizować przyciskiem z symbolem wózka inwalidzkiego umieszczonym na ścianie bocznej autobusu. W odróżnieniu od pozostałych przycisków „stop” znajdujących się w autobusie (przeważnie przy drzwiach) ten nie tylko informuje kierowcę o konieczności otwarcia drzwi, ale też o potrzebie obniżenia pojazdu. Pamiętajmy, że w przypadku dużego napełnienia autobusu kierowca z powodu ograniczonego pola widzenia może nie dostrzec wózka z dzieckiem i sygnał wydany innym przyciskiem, niż ten z symbolem wózka inwalidzkiego, potraktować jako komunikat jedynie o potrzebie otwarcia drzwi (bez obniżania pojazdu).

Z autobusu wysiada zawsze jako pierwszy opiekun, następnie stojąc na zewnątrz wyprowadza TYŁEM wózek. Wypychanie wózka z pojazdu przodem może spowodować zaklinowanie się przednich kół między krawężnikiem a brzegiem autobusu, a w konsekwencji wypadnięcie dziecka.

Przypominamy, iż miejsca dla osób z dzieckiem w wózku dziecięcym są w naszych autobusach wydzielone i oznaczone odpowiednim znakiem graficznym.

W myśl zapisów § 12 Regulaminu przewozu w środkach transportu Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Opolu pasażerowie ci mają pierwszeństwo w zajmowaniu tych miejsc, **a wszyscy pozostali są zobowiązani do ich zwolnienia na każde żądanie osoby uprawnionej.**

Pamiętajmy, że **w granicach administracyjnych miasta Opola przejazd dzieci do lat 4 jest bezpłatny.**

Natomiast **poza granicami administracyjnymi miasta dzieci do lat 6 korzystają z przejazdów ulgowych.**

W trakcie kontroli biletowej opiekun przedkłada dokument stwierdzający wiek dziecka, w szczególności dowód osobisty lub paszport (w przejazdach pozamiejskich aktualną legitymację przedszkolną lub szkolną wydaną przez placówkę oświatową według wzoru określonego rozporządzeniem właściwego ministra), a w przypadku ich braku składa stosowne oświadczenie.

PRAWIDŁOWE USTAWIENIE WÓZKA GŁĘBOKIEGO

PO WEJŚCIU DO AUTOBUSU **WÓZEK GŁĘBOKI USTAWIAMY PRZODEM**
DO KIERUNKU JAZDY, TRZYMACY GO ZA RĄCZKĘ I BLOKUJEMY
KOŁA HAMULCEM

Wózek głęboki najlepiej ustawić przodem do kierunku jazdy. Na gondolę wózka działa duży moment sił powodujący dociążenie kół przednich i odciążenie tylnych. Najczęściej koła przednie nie posiadają hamulca, a zatem nawet jeśli tylne koła będą zablokowane, to jeśli nie będziemy trzymać wózka pod wpływem siły hamującej odjedzie on i uderzy w najbliższą przeszkodę. Jeśli nie zablokujemy tylnych kół, to podczas gwałtownego hamowania wózek potoczy się do przodu z jeszcze większą prędkością. Na szczęście zarejestrowane w takiej sytuacji drgania malucha są niewielkie.

PRAWIDŁOWE USTAWIENIE WÓZKA SPACEROWEGO

**WÓZEK SPACEROWY USTAWIAMY TYŁEM DO KIERUNKU JAZDY,
TRZYMYMY ZA RĄCZKĘ I BLOKUJEMY KOŁA HAMULCEM**

Testy wykazały, że wózek spacerowy najlepiej ustawić tyłem do kierunku jazdy. Podczas nagłego hamowania siła spowoduje przesunięcie się wózka mimo zaciągniętego hamulca. Zarejestrowane wartości przyspieszeń drgań dla tego przypadku były wyższe, niż w przypadku wózka głębokiego. U podstaw leży konstrukcja spacerówki – sztywna i nie amortyzująca drgań tak mocno, jak gondola. Szczęśliwie dziecko siedzące tyłem ma stabilizowaną główkę przez oparcie wózka, zatem prawdopodobieństwo wystąpienia urazów szyi podczas nagłego zdarzenia jest niewielkie.

Bez względu na to, w jaki sposób ustawimy wózek w autobusie (często zajęcie optymalnej pozycji jest uniemożliwione przez zatłoczenie przestrzeni pasażerskiej) pamiętajmy, że zawsze należy zablokować koła hamulcem i warto trzymać pojazd malucha za rączkę.

Pamiętajmy również, iż w myśl zapisów **§ 11 Regulaminu przewozu w środkach transportu Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Opolu**, pasażer zajmujący w autobusie miejsce stojące, w czasie jazdy powinien trzymać się uchwytów lub poręczy. Korzystanie zatem w czasie podróży z telefonu komórkowego jest niewskazane, gdyż w znacznym stopniu ogranicza możliwość zastosowania przepisów porządkowych i zachowania zalecanych wyżej środków ostrożności.

NIEPRAWIDŁOWE USTAWIENIE WÓZKA GŁĘBOKIEGO

1. BOKIEM do kierunku jazdy

Ustawienie głębokiego wózka bokiem do kierunku jazdy nie jest dobrym rozwiązaniem nawet wtedy, gdy trzymamy go za rączkę. Z uwagi na to, że w tym położeniu rozstaw kół jest znacznie mniejszy, to automatycznie gondola jest mniej stabilna.

W przypadku hamowania moment sił odciąży koła znajdujące się z tyłu, a wózek będzie miał tendencję do bocznego przewrócenia (niezależnie, czy hamulec blokował koła, czy nie). Dodatkowo wszystkie drgania wynikające z sił pociągowych (przyspieszenia i hamowania pojazdu) dziecko odbiera jako drgania poprzeczne, które fizjologicznie są bardziej dokuczliwe od wzdłużnych.

2. TYŁEM do kierunku jazdy

W przypadku gwałtownego hamowania duży moment sił spowoduje odciążenie kół wózka znajdujących się z tyłu i dociążenie kół przednich, będących dodatkowo zablokowanych hamulcem, w związku z czym wózek nie przesunie się do przodu. Jeśli nie będziemy trzymać wózka to przy gwałtownym hamowaniu już przy prędkości zaledwie 30 km/h może się on przewrócić, powodując wypadnięcie dziecka! Skutki takiego zdarzenia mogą być tragiczne. Maluch wypadając z wózka uderza główką o twardy materiał foteli lub innych elementów wyposażenia autobusu.

W prowadzonych w Poznaniu testach w momencie uderzenia czujniki zarejestrowały na główce manekina przyspieszenie prawie sto razy większe niż w pozostałych przypadkach ustawienia wózka. Zbliżone wartości przyspieszeń rejestruje się na głowach manekinów podczas crash-testów samochodów z prędkością kilkudziesięciu kilometrów na godzinę. Konsekwencje takiego upadku dla dziecka można porównać do upadku na twarde podłoże z wysokości ok. 3 metrów (jest to podobna prędkość zderzenia).

Umiejscowienie wózka głębokiego tyłem do kierunku jazdy nie jest bezpieczne, zwłaszcza przy zaciągniętym hamulcu. Jeżeli z powodu tłoku w autobusie nie ma możliwości innego ustawienia wózka, to należy trzymać go za rączkę i nie blokować kół hamulcem.

NIEPRAWIDŁOWE USTAWIENIE WÓZKA SPACEROWEGO

1. BOKIEM do kierunku jazdy

Na spacerówkę podczas hamowania zadziała duży moment sił, dociągając koła znajdujące się bliżej kabiny kierowcy.

W skrajnym przypadku może to spowodować przewrócenie się wózka niezależnie od tego, czy wózek ma zablokowane koła, czy też nie.

Reasumując, **umieszczanie w autobusie wózka bokiem do kierunku jazdy, czy to głębokiego czy spacerówki, uważamy za najmniej bezpieczne dla dziecka...** Rozwiązanie to powoduje, iż pojazd malucha jest o wiele mniej stabilny, a dodatkowo na dziecko działają siły poprzeczne – znacznie bardziej odczuwalne niż wzdłużne.

2. PRZODEM do kierunku jazdy

Podczas hamowania mimo zablokowania kół hamulcem wózek potoczy się do przodu. Nie pomaga trzymanie wózka za rączkę, gdyż opóźnienie hamowania jest zbyt duże, szczególnie w autobusach. Gdy dziecko siedzi przodem do kierunku jazdy, to w trakcie hamowania jego główka mocno przechyliła się do przodu, co może zwłaszcza w przypadku zderzenia doprowadzić do urazów w obrębie szyi i karku. Przyspieszenie zarejestrowane podczas gwałtownego hamowania, gdyby koła wózka nie były zablokowane byłoby porównywalne z tym, jakie wystąpiłoby przy hamowaniu samochodu z prędkości 100 km/h do zera na dystansie 3 metrów !

Zatem ustawianie wózka spacerowego twarzą dziecka do kierunku jazdy nie jest przez nas rekomendowane, jako bezpieczne dla malucha.